

Wandelnetwerk Noord-Holland

DOOR DE DUINEN BIJ DUIN & KRUIDBERG

Kijk voor meer wandelverhalen op [Westphil Wandelt](#).

[Konikroute \(7.54 km\)](#)

Startpunt Duin & Kruidberg

Vorig jaar wandelden we ook vanaf dit startpunt, maar toen gingen we de andere kant op om de omgeving van Santpoort-Noord te verkennen. Vandaag lopen we in de duinen van Midden-Kennemerland, door Nationaal Park Zuid-Kennemerland en weer terug. Wij parkeren onze auto dichtbij hotel Duin- en Kruidberg. We zijn hier al meerdere keren geweest en deze plek blijft mooi. Natuurlijk maken we foto's van het hotel, want het licht is iedere keer weer anders.

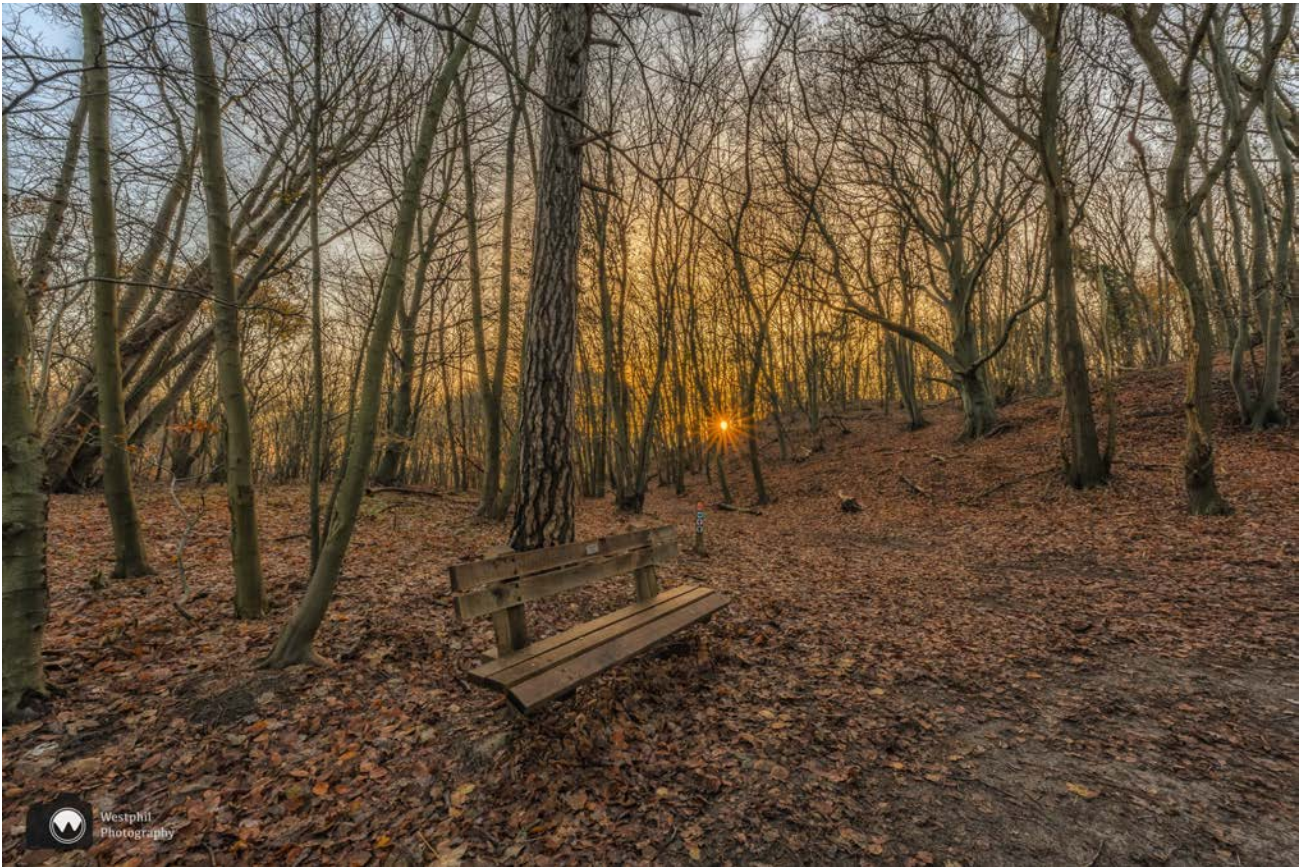
Ooit was dit het grootste woonhuis van Nederland, nu kun je er overnachten, ontbijten, lunchen of dineren.

Jacob Theodoor Cremer en zijn echtgenote Annie Hogan hebben het huis in 1907 laten bouwen. Het oorspronkelijke huis dat er stond, vonden zij niet groot genoeg.

Zwarte pijlen

We wandelen langs de vijver, over het pad en door een poortje richting het startpunt van de wandeling. Al snel vinden we de zwarte pijlen, die ons gelijk een steile helling de Koepelberg opsturen. Ook deze wandeling hebben we eerder gedaan, maar toen hadden

we wat moeite om de zwarte pijlen op de houten palen te volgen. Nu zijn deze paaltjes vervangen door robuuste palen van het Wandelnetwerk Noord-Holland met duidelijke pijlen. Door de witte ondergrond zijn de zwarte pijlen goed te zien en te volgen.

Een mooi bankje om te zitten en te genieten van de vogelgeluiden.

Uitzichtpunt Koepelberg

Het gebied rond de Koepelberg is het oudste deel van het bos. De dikke bomen zijn hier vaak wel meer dan 100 jaar oud.

We stijgen boven het landhuis uit.

We lopen hoger en hoger. Af en toe bewonderen we nog een paddenstoel, maar de meeste zijn verregend en zien er niet meer zo mooi uit. De bomen zijn ook al een stuk kaler, je kunt aan alles zien dat het winter wordt. We voelen het ook, want het is -2. Als we bijna boven zijn hebben we een prachtig uitzicht op het mooie landhuis. Verderop lopen we door een hekje waarop staat dat we in het gebied van de grote grazers komen en dat het verboden is voor honden.

Verderop lezen we op een bord dat er een uitzichtpunt is. Natuurlijk wijken we even af van de route om van het uitzicht te genieten.

Altijd even kijken of er wat te zien is.

Waar zijn de grote grazers

In een groot deel van het gebied lopen Schotse hooglandrunderen, konikpaarden en Shetlandpony's. De vorige keer dat wij deze route liepen, kwamen we alleen Schotse Hooglanders tegen. We hopen dat we dit keer de paarden treffen.

We zagen heel veel vogels, waaronder deze koperwiek.

We genieten heel erg van het mooie bos, de opkomende zon en de fluitende vogels. Hele zwermen kleine vogels vliegen voor ons uit. Het zijn vinken, koolmeesjes en pimpelmeesjes. Ook zien en horen we veel boomkruipers en een specht.

De zon komt prachtig op, maar er staan een paar bomen voor.

Een drassig dal

We wandelen het dal in. Het is erg drassig door de regenval van de laatste tijd en dit dal is sowieso al erg nat. Gelukkig ligt het wandelpad wat hoger en houden we onze schoenen droog.

Gelukkig lopen wij over een hoger gelegen wandelpad.

We vervolgen onze weg over een smal wandelpad waar we natuurlijk tegenliggers tegenkomen. De hele weg nog geen wandelaars gezien en op een plek waar we elkaar nauwelijks kunnen passeren, komen we mensen tegen.

Een heel smal paadje.

Adriaan probeert het mooie sfeertje van het moerasachtige gebied vast te leggen met de camera. Het duurt even, maar na een tijdje is hij tevreden en kunnen we de weg weer vervolgen.

Een mystiek sfeertje

We komen langs wandelkeuzepunt 87 Startpunt midden-herenduin driehuis / Santpoort-Noord. Je kunt hier ook de wandeling starten.

Wandelkeuzepunt 87.

We genieten volop van de prachtige zandpaadjes en de zon die tussen de bomen door piept. Ondertussen speuren we naar afdrucken en uitwerpselen, want we willen heel graag konikpaarden en Schotse hooglanders tegenkomen. We zien geen hoefafdrucken, maar

wel iets dat lijkt op de afdruk van een ree. Dat zou ook fantastisch zijn als we een ree tegenkomen.

Een beetje herfst en een beetje winter.

Tankgracht

We komen uit op een punt met aan weerskanten van het pad een brede sloot. Dit is een tankgracht. De tankgracht moest de tanks van geallieerden tegenhouden in de Tweede Wereldoorlog. Een onderdeel van de Atlantikwall. Eerder zagen we tijdens de wandeling ook al een aantal bunkers.

Geen watervogels, maar wel een mooie spiegelende sloot.

De Atlantikwall was een door de Duitsers aangelegde verdedigingslinie. Deze was wel 2500 km lang en liep van de kust van Noorwegen tot aan de Frans-Spaanse grens. Er liggen nog heel wat bunkers onder het zand verborgen. Deels zijn ze nu winterslaapplaats voor vleermuizen en het oude beton is groeiplaats van bijzondere mossen.

De tankgracht zelf is nu een prachtige plek. Je kunt er watervogels spotten: in de winter grote zaagbekken en in de zomer dodaars.

Schapen en damherten

Vlak bij de tankgracht zie ik heel veel pootafdrukken van dieren. Eerst denk ik dat er een hele kudde reeën in een rij achter elkaar aan hebben gelopen, maar als ik voor me kijk, zie ik een kudde schapen die binnen een afrastering staan te grazen. Die moeten zeker de konikpaarden en Schotse hooglanders helpen.

Natuurlijk moeten alle schapen, het zijn er heel wat, op de foto voordat we onze weg weer vervolgen.

Het wolkje dat het schaap uitademt, moest op de foto.

Inmiddels heeft het bos plaatsgemaakt voor het open duingebied. Als we naar rechts kijken zien we prachtige duinen, maar ook een lelijk flatgebouw. De mensen die in die flat in IJmuiden wonen hebben vast een prachtig uitzicht. Jammer voor ons dat de flat boven de duinen uitkomt.

Boven op zo'n duin ontdekken we meerdere damherten. Nog steeds geen konikpaarden en Schotse hooglanders, maar damherten en schapen zijn ook leuk. Als we bovenop een duin twee geweidragers spotten, zijn we helemaal blij.

Mannetjes damherten.

Werkzaamheden in de duinen

We komen langs een plek waar duidelijk gewerkt wordt. Op een bord staat aangegeven dat de woekerende Amerikaanse vogelkers wordt weggehaald. De duinen moeten wel open blijven en blijkbaar kunnen de grazers het niet alleen af. Ik denk dat natuurmonumenten gewoon meer konikpaarden moet uitzetten, dan komen wij ze ook een keer tegen.

In de lente en de zomer staan de duingraslanden vol bloemen en kruiden zoals geel walstro en duinviooltjes, maar ook nu is het genieten. Tenminste, als we weer voorbij de werkzaamheden zijn.

Het is hier wel erg kaal.

Toch nog een modderpaadje

We speuren nog steeds de grond af naar uitwerpselen en hoefafdrukken.

Natuurmonumenten kan ons wel vertellen dat er grazers rondlopen, maar wij willen het zeker weten. Ver voorbij de werkzaamheden zien we inderdaad sporen van paarden. We hebben bewijs, ook al hebben we ze niet gezien.

De hele weg zijn onze schoenen mooi schoon gebleven, ondanks de regen van de afgelopen tijd. Maar dan komen we langs een echt modderpaadje. Gelukkig lukt het om een beetje langs de zijkant te lopen, maar we zijn blij met onze robuuste wandelschoenen.

Een modderig paadje.

Weer terug bij landgoed Duin en Kruidberg

Aan al het moois komt een eind. Het wandelpad buigt af naar beneden en voordat we het weten zijn we terug op het parkeerterrein. Onze auto staat een stukje verderop.

We horen vreemde geluiden en zien dat er op een grasveld vlakbij het landhuis een roofvogelshow wordt gehouden. We blijven even staan kijken en Adriaan maakt stiekem wat foto's. We denken niet dat dit een evenement is dat vaak wordt gehouden, maar het is wel leuk om mee te maken.

Een woestijnbuizerd van de roofvogelshow.

Extra info

Het was weer een fijne wandeling.

Afstand: 7,54 km

Link naar de route: [Konikroute](#)

Dit gebied is verboden voor honden vanwege de grote grazers.

Wij parkeerden op de parkeerplaats vlakbij het hotel Duin- en Kruidberg. Navigatie adres Duin- en Kruidbergerweg 60, 2071 LE Santpoort-Noord. Sla voorbij de poort meteen linksaf en rijdt voorbij het hotel. Daar is een ruime gratis parkeerplaats. Loop langs de vijver, door het poortje naar startpunt 41.

Je kunt ook de route starten bij startpunt Duin en Kruidberg Santpoort-Noord. Leden van Natuurmonumenten kunnen daar gratis parkeren, niet leden betalen € 1,75 per uur, of € 7,00 per dag.

De route start bij wandelkeuzepunt 4. Volg de zwarte pijlen naar 51, 63, 93, 87, 23, 53, 47, 35, 17,42, 45, 25, 05, 40, 64, 23 en weer terug naar 41.

Meer wandelen in Noord-Holland:

www.wandelnetwerknordholland.nl